

20275 Empresa i societat

Objectius generals

Al llarg del curs s'intentarà delimitar la relació existent entre l'empresa i l'àmbit d'*el social*. Es mostrarà com l'estructura i configuració de determinats aspectes de la realitat social (especialment els que constitueixen l'entorn més immediat) es concreten en l'empresa, condicionant en gran mesura el seu funcionament intern i els processos de presa de decisions.

D'altra banda, l'assignatura té per objectiu la preparació de professionals dedicats a l'àmbit de l'empresa. Intenta proporcionar una formació que superi els aspectes merament tècnics i instrumentals de la gestió empresarial. Per a això el contingut de la matèria s'orienta a possibilitar la capacitat de contextualitzar el seu exercici professional, vinculant conceptualment i pràctica la seva tasca amb l'entorn social en que estan immerses.

Més escaridament podem desglossar els objectius de la següent manera:

- Conèixer conceptes bàsics de les ciències socials.
- Conèixer mecanismes bàsics del comportament social.
- Conèixer les relacions de l'empresa amb l'entorn.

Programa

Tema 1 LA SOCIOLOGIA I L'ANÀLISI DE L'EMPRESA

1. Concepte i objecte de la sociologia
2. Conceptes bàsics en sociologia
3. Les grans corrents sociològiques: els enfocaments del consens i del conflicte social
4. L'anàlisi del treball i de l'empresa des de les diferents corrents sociològiques

Tema 2 ESTRUCTURA SOCIAL EN LES SOCIETATS AVANÇADES

1. Definició de l'estructura social
2. Enfocaments sobre l'estratificació social
3. El problema de les *classes mitjanes*
4. Els anàlisis actuals sobre l'estructura social en les societats avançades: L'era de la societat post-industrial?

Tema 3 PERSPECTIVA SOCIOLÒGICA SOBRE L'EMPRESA

1. L'empresa com organització i burocràcia
2. L'empresa com sistema
3. L'empresa com institució
4. Empresa i relacions amb l'entorn

- Tema 4 CANVI TECNOLÒGIC I CANVI SOCIAL
1. Les bases del desenvolupament tecnològic
 2. Innovació tecnològica: la seva incidència en l'empresa i en la societat
 3. Actituds socials davant la tecnologia
 4. Repercussions de la innovació tecnològica sobre l'ocupació: volum d'ocupació i estructura ocupacional
- Tema 5 EMPRESA I MERCAT DE TREBALL: ENFOCAMENTS SOBRE EL MERCAT DE TREBALL
1. L'escola neoclàssica i la teoria del capital humà
 2. L'enfocament marxista i la teoria de control
 3. L'escola institucionalista: teoria de la segmentació
 4. Inserció en el mercat de treball: mobilitat i fragmentació de la població laboral
- Tema 6 EMPRESA I MERCAT DE TREBALL: EL MERCAT DE TREBALL EN ESPANYA I CATALUNYA
1. Dinàmica econòmica, reestructuració productiva i mercat de treball.
 2. Anàlisi de l'estructura del mercat de treball espanyol i català: característiques de l'ocupació, atur, jornada...
 3. La divisió sexual del mercat de treball i el seu reflex en el mercat laboral
- Tema 7 VALORS SOCIALS I CULTURAL EMPRESARIAL: ELS VALORS SOCIALS EN RELACIÓ AL TREBALL
1. El concepte de cultura en l'empresa
 2. Activitat empresarial i valors socials
 3. Redefinició del significat social del treball en les societats avançades
 4. Nous valors del treball

Bibliografia

Tema 1

Giddens, A.: Sociología. Madrid. Alianza Universidad Textos, 1991

Garmendia, J. A.; Parra Luna, F.; Navarro, M.: Sociología de la empresa. Aguilar. Madrid, 1988

Gouldner, Alvin: La crisis de la sociología occidental. Buenos Aires. Amorrortu, 1973

López Pintor, R.: Sociología industrial. Madrid. Alianza, 1986

Mills, C. W.: La imaginación sociológica. México. FCE, 1977

Morales, J.; Abad, L. V.: Introducción a la sociología. Madrid. Tecnos, 1988

Rex, John: El conflicto social. Madrid. Siglo XXI, 1985

Reyes, Román: terminología científico-social. Barcelona. Antrhopos, 1988

Tema 2

Bell, Daniel: El advenimiento de la sociedad post-industrial. Madrid. Alianza Universidad Textos, 1976

Carabaña, J.; Francisco, Andrés de: Teorías contemporáneas de las clases sociales. Editorial Pablo Iglesias. Madrid, 1993

Dahrendorf, Ralf: Las clases sociales y sus conflictos. Madrid. Ediciones Rialp, 1979

García Ferrando, M.: "La societat post-industrial: reforma o utopia" [En AA.VV.: Pensar la nostra societat. València]. 1990

Giddens, A.: "Estratificación y estructura de clase" [En mismo autor: op. cit. capítulo 7]. 1991

Labini, Sylos: Assaig sobre les classes socials. Barcelona. Edicions 62, 1979

Laurin-Frenette, Nicole: Las teorías funcionalistas de las clases sociales. Sociología e ideología burguesa. Madrid. Siglo SSI, 1990

Marx, Karl: El capital. (Volumen I). México. FCE, 1975

Olin Wright, Erik: Clase, crisis y estado. Madrid. Siglo XXI, 1983

Touraine, Alain: La sociedad post-industrial. Barcelona. Ariel, 1973

Tema 3

Garmendía, J. A.: "La empresa como organización e institución". [En Garmendía, J. A. y otros: Sociología industrial y de la empresa. Madrid. Ediciones Aguilar, 1987

Mintzberg, H.: La estructuración de las organizaciones. Ariel. Barcelona, 1990

Mouzelis, Nicos P.: Organización y burocracia. Barcelona. Ediciones Península. Tercera edición, 1991

Rodríguez Aramberri, J.: "Sociología de las organizaciones". [En AA.VV, Sociología contemporánea. Ocho temas a debate. Madrid. Cis-Siglo XXI, 1984

Tema 4

Aït-El-Hadj, S.: Gestión de la tecnología: la empresa ante la mutación tecnológica. Barcelona. Gestión 2000, 1990

Castells, Manuel y otros: El desafío tecnológico. (España y las nuevas tecnologías). Madrid. Alianza Editorial, 1986

Castillo, J. J.: La automatización y el futuro del trabajo. Madrid. MTSS, 1988

Elster, Jon: El cambio tecnológico. Barcelona. Gedisa Editorial, 1990

Friedrichs, G.; Schaff, A.: Microelectrónica y sociedad, para bien o para mal. Madrid. Indorme al Club de Roma. Editorial Alhambra, 1982

Kaplinsky, R.: Microelectrónica y empleo. Madrid. MTSS, 1989

OCDE: Las nuevas tecnologías en la década de los noventa: una estrategia socioeconómica. Madrid. MTSS, 1990

Tema 5

Bagnasco, Arnaldo: "Mercados y mercado de trabajo". Madrid. Revista Sociología del Trabajo, núm. 6. Siglo XXI, 1989

Centi, César: "Mercado de trabajo y movilización". Madrid. Revista Sociología del Trabajo, núm. 4. Siglo XXI, 1988

Cachón, Lorenzo: Movilidad laboral o trayectoria de clase: elementos para una crítica de la sociología de la movilidad social. Madrid. CIS, 1989

Gordon, D.; Edwards, R.; Reich: Trabajo segmentado, trabajadores divididos. Madrid. MTSS, 1986

Maurice, M.; Sellier, F.; Silvestre, J. J.: Política de educación y organización industrial en Francia y Alemania. MTSS. Madrid, 1987

Osterman, P.: Los mercados internos de trabajo. Madrid. MTSS, 1985

Piore, Michael: "Notas para una teoría de la estratificación del mercado de trabajo". [En Toharia, L. (comp.): op. cit.]

Prieto, Carlos: "¿Mercado de trabajo?". Madrid. REIS, núm. 47. 1990

Toharia, Luis (comp. 1983): El mercado de trabajo: teoría y aplicaciones. Madrid. Alianza Universidad Textos, 1983

Villa, Paola: La estructuración de los mercados de trabajo. Madrid. MTSS, 1990

Tema 6

AA.VV.: estudios de economía del trabajo en España: oferta y demanda de trabajo. Madrid. MTSS, 1985

Durán, F.; Toharia, L.; Bentolila, S.: Análisis de la contratación temporal en España. Madrid. MTSS, 1991

Palacio, J. I.: La política de empleo. [En Miguélez, F.; Prieto, C.: Las relaciones laborales en España. Madrid. Siglo XXI]. 1991

Recio, Albert: "El mercat de treball". [En AA.VV.: Els contextos de la acció sindical. Barcelona. Fundació Bofill], 1990

Requena, Félix: "Redes sociales y mecanismos de acceso al mercado de trabajo". Madrid. Sociología del Trabajo, núm. 11. Siglo XXI, 1991

Tema 7

AA.VV.: Educación, formación y empleo en el umbral de los noventa. Madrid. Revista de Educación, núm. 293. Monografía, 1990

Blanc, J. M.: Del viejo al nuevo paro. Un análisis psicológico y social. Barcelona. Promociones y Publicación Universitaria-INEM, 1990

Garmendía, J. A.: Desarrollo de la organización y cultura de la empresa. Madrid. Editorial ESIC, 1990

Sanchís, Enric: De la escuela al paro. Madrid. Siglo XXI, 1991